

ГЛАГОЛИ

Глаголи су променљива врста речи која означава радњу, стање и збивање.

- глаголи **радње**: трчати, узимати, предавати, чистити...
- глаголи **стања**: волети, сањати, заљубити се, мислити...
- глаголи **збивања** (означавају догађања у природи за која не можемо да одредимо вршиоца радње): севати, грмети, свањавати, наоблачити се...

Инфинитив је основни глаголски облик. Он је неодређни глаголски облик. Глаголима у инфинитиву не може се одредити лице, род ни број. Глаголи у инфинитиву могу имати тројак завршетке:

-ти, -ћи, -сти.

Инфинитивну основу одређујемо на два начина:

- ако се глагол завршава наставком -ти, одбијемо тај наставак и добијемо инфинитивну основу.

Инфинитивна основа глагола певати је **пева-**.

- ако се глагол завршава на -ћи и -сти, инфинитивну основу **не добијамо одбијањем тих наставака**. Глагол са таквим завршетком пребацимо у **1. лице једнине** (аориста), одбијемо наставак **-ох** и тако добијемо инфинитивну основу.

Инфинитивна основа глагола доћи - дођох- одбијемо -ох; **дођ-**
јести – једох- одбијемо -ох; **јед-**

Презентску основу добијамо када од **1. лица множине презента** одбијемо наставак **-мо**.

!!!Обраћамо посебну пажњу на презентску основу свршених глагола.

сести -1. л. мн. през. седнемо (не седимо, то је од глагола седети), одбијемо -мо; **седне-**

Глаголски вид (глаголи по трајању радње) може бити:

- **несвршени** – трајање радње није ограничено; уз несвршене глаголе увек можемо казати **пола сата**
- **свршени** – трајање радње ових глагола је ограничено, завршено; уз несвршене глаголе увек можемо казати **у тренутку**

Глаголски род (глаголи по предмету радње):

- **прелазни** – уз њих иде питање КОГА? ШТА? (радња прелази на објекат)
- **непрелазни** – уз њих **не можемо** поставити питање КОГА? ШТА?
- **повратни** – уз њих иде повратна речца **СЕ**

!!!

Глаголски вид и род одређујемо увек у инфинитиву глагола.

У српском језику постоје три помоћна глагола: **ЈЕСАМ, БИТИ, ХТЕТИ**.

Глаголски облици:

- инфинитив
- презент
- перфекат
- футур I
- глаголски придев радни